

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

Verksamhetsberättelse och Årsredovisning för räkenskapsåret 2023

Innehåll	Sida
- Verksamhetsberättelse	1
- Förvaltningsberättelse	20
- Resultaträkning	22
- Balansräkning	23
- Noter	24

*Den formella delen, enligt Årsredovisningslagen sidan 20 – 25, omfattas av revisorns granskning.
Allt annat är så kallad annan information.*

Verksamhetsberättelse

Allmänt

Kävlingeåns vattenråd är en frivillig sammanslutning av kommuner, representanter för de areella näringarna, vattenavledningsföretag, VA-organisationer, dricksvattenproducenter och övriga, som är beroende av vattnet i avrinningsområdet. Alla är engagerade i vård och nyttjande av vattenförekomsterna inom Kävlingsåns avrinningsområde. Kävlingsåns vattenråd bestod under 2023 av en styrelse med 17 ordinarie styrelserepresentanter och 16 ersättare.

Kävlingeåns vattenråd inledde formellt sin verksamhet 2010-01-01. Vattenrådet har sedan 2014 följande verksamhetsområden: vattenförvaltning, recipientkontroll samt vattenvårdande åtgärder genom "Vattenvårdsprogram Kävlingsån". I det senare ingår numera reparation och underhåll.

Vattenförvaltning

Vattenrådet arbetar med vattenförvaltning bl. a. genom att sätta fokus på olika frågor med koppling till vatten; informera om vattendirektivet; svara på remisser och söka extern finansiering till olika projekt. Arbetet med vattenförvaltningen finansieras av kommunerna via medlemsavgifter samt av VA SYD och Sydvatten tillsammans med ett årligt bidrag från Vattenmyndigheten.

Årsstämma 2023

Årsstämman hölls i kulturhuset Trycket i Södra Sandby, 2023-05-24.

Vid sidan av de formella delarna av årsstämman hölls det även föredrag:

- Madeleine Svelander, SGS Analytics Sweden, redogjorde för resultaten från recipientkontrollen för 2022.
- Filip Hvitlock, Ekologigruppen, informerade om vattenvårdsåtgärder i avrinningsområdet.
- Lars Jacobsson informerade om historiken kring Kävlingsåprojektet.

Efter årsstämman genomfördes en guidning vid den nya våtmarken i Södra Sandby.

Hemsida

Vattenrådets hemsida är en viktig kanal för spridning av information. Ambitionen med hemsidan är att samla all information som finns tillgänglig om Kävlingsåns avrinningsområde. På hemsidan läggs det ut rapporter, protokoll, minnesanteckningar samt annan information: www.kavlingean.se

VattenAtlas

VattenAtlas är en webbaserad fritt tillgänglig karttjänst, som är framtagen av Kävlingsåns vattenråd i samarbete med framför allt Höje å vattenråd och Segeå vattendragsförbund och vattenråd. VattenAtlas karttjänst innehåller en stor mängd information om vattenförhållandena i de avrinningsområden som ingår i samarbetet kring VattenAtlas. I karttjänsten finns även flera historiska kartor och flygbilder tillgängliga, bland annat finns den Skånska Rekognosceringskartan.

För att bli mer användarvänlig har VattenAtlas under 2023 utrustats med snabbknappar till olika kartor och flygfoton samt till Lantmäteriets fastighetskarta. Detta kompletterar väl till sökfunktionen som lades till under vintern 2022. Under 2023 har även flertalet nya lager tillkommit. Under 2023 har även VattenAtlas prestanda och därmed snabbhet förbättrats. För att VattenAtlas ska vara attraktiv för användaren behöver karttjänsten förvaltas och utvecklas och för att trygga det har ett samarbetsavtal tecknats för åren 2022–2027 med 13 vattenråd vilka utgör 99% av Skånes yta.

Figur 1. Genom att använda sökfunktionen och snabbknapparna kan nu användare enklare hitta bland VattenAtlas över 200 kartlager.

Utåtriktat arbete

- 2023-02-02 Bråån, dialog om erosion och översvämning
- 2023-06-02 Guidning med seniorer i sandby vid våtmarken
- 2023-06-08 Guidning för tjänstepersoner på lunds kommun vid sandbyvåtmark
- 2023-08-23 Invigning sanbyvåtmark av kommunstyrelsens ordförande
- 2023-09-20 information om sandbyvåtmark för SPF i Södra sandby
- 2023-10-03 Temadag Fokus Vombsjön
- 2023-10-04 Föredrag om plankdämmen i Veberöd för Lunds kommuns politiker
- 2023-10-19 Guidning SLU och Köpenhamns universitet inom Land4climate vid Sandbyvåtmarken
- 2023-11-13 Presentation för Klimatpolitiska rådet i Lund

Kurser och konferenser

Under året har representanter för vattenrådet deltagit i följande kurser, konferenser och andra forum:

- 2023-01-13 och 2023-01-18 VISS utbildning till vattenråden
- 2023-01-24 Våtmarksråd, Nya strategiska planen för landsbygden, Länsstyrelsen
- 2023-03-31 Nätverksträff med "Hållbar Utveckling Skåne för Vatten, Skog och Jordbruk", hos Länsstyrelsen Skåne i Malmö

- 2023-04-21 Webbinarie Länsstyrelsen Skåne Hur kan naturen hjälpa oss att hantera ett förändrat klimat?
- 2023-05-04 Workshop om kraftigt modifierade vatten
- 2023-05-25 Lära känna träff med lokala åtgärdssamordnare, våtmarkssamordnare och återvätningsplanerare
- 2023-10-02 HUT Nätverksträff i Kullaberg
- 2023-10-03 till 2023-10-05 Konferens: Vattendagarna i Hässleholm
- 2023-10-12 Kunskapsdialog för vattenråd och åtgärdssamordnare i Skåne med VattenAtlas
- 2023-11-07 Webbinarium: Våtmarksåtgärders påverkan på yt- och grundvatten – möjligheter och utmaningar
- 2023-11-08 Webbinarium: Kolinlagring i jordbruksmark
- 2023-11-21 Arbets- och styrgruppsmöte Fokus Vombsjön

Media

Kävlingeåns vattenråd har i media omnämnts under 2023:

- SVT sydnytt uppmärksammade att storkbon rests vid sandbyvåtmarken den 18 maj.
- Sydsvenskan skrev om sandbyvåtmark – ett paradiset för grodor, fåglar och människor, 16 juli
- Skånskan skrev om Kävlingeåns nya skydd mot översvämningar den 11 aug
- Hållbarhet Aktuellt utser Lund till Sveriges miljöbästa kommun och Sandbyvåtmarken omnämns i artikeln, den 3 oktober 2023.
- Sveriges radios Ekosändning omnämnde sandbyvåtmark den 2 nov
- SR Malmöhus sände ett inslag om en sandbybo som såg våtmarken som en julklapp och hon kartlägger trollsländor i våtmarken 4 nov
- SVT Rapport rikssändning om plankdämnena i Veberöd den 3 december

svt NYHETER

Nyheter

Lokalt

Sport

SVT Play

Barn

/ SKÅNE

Storkbona är på plats vid Södra Sandbys nya våtmark. Drömmen är två häckande par mitt i det blivande Storkriket. Se mer av Storkriket i klippt. Foto: Karl Asp/ Lunds kommun

Här byggs storkarnas eget rike i Södra Sandby

UPPDATERAD 25 MAJ 2023 PUBLICERAD 18 MAJ 2023

Figur 2. Nyhetsinslag på SVT om våtmarken i södra Sandby.

Lund

Sandbys nya våtmark – ett paradys för grodor, fåglar och människor

16 juli 2023 07:00

Trollsländor och humlesurr. Prästkragar och blåklint. Änder och strandpipare. Och så några harar. På nio månader har jordöknen utanför Södra Sandby blivit en blomstrande våtmark som lockar människor i alla åldrar.

Text: Alexander Agrell ↗

Wendy och Morgan Tuominen från Södra Sandby kyler fötterna i bäcken mellan dammarna. Det är andra dagen i rad som de kommit dit med familjen för att leka i vattnet.

Figur 3. Artikel i Sydsvenskan om våtmarken i Södra Sandby.

Publikationer

Under 2023 har följande Kävlingeåns vattenråd deltagit i eller publicerat följande rapporter:

- Deltagit som intervjuobjekt i examensarbete: The European green infrastructure (GI) strategy: A fortune or a failure for biodiversity conservation in wetlands?
- Deltagit som intervjuobjekt i examensarbete: Exploring the development of Skånes constructed wetlands interactions among technology, stakeholders and policies
- Kävlingeån vattenkontroll 2023, SGS Analytics Sweden.
- Dämmande plank – en flödesdämpande åtgärd? Resultat från ett pilotprojekt i Veberöd

Samordnad recipientkontroll

Redan 1953 bildades "Samarbetsnämnden för Kävlingeåns sanering" och i samband med detta startades provtagningar av vattnet i ån. 1958 bildades Kävlingeåns vattenvårdsförbund som ansvarade för provtagningen fram t.o.m. 2013. Sedan 2014-01-01 ingår den samordnade recipientkontrollen som en del av vattenrådets verksamhet.

Recipientkontrollprogrammet omfattar idag undersökningar av vattenkemi och bottenfauna och används för att bedöma påverkan på vattendrag och för att bedöma ekologisk och kemisk status. Recipientkontrollen under 2023 utfördes av SGS Analytics Sweden. Sammanställningar, bearbetade resultat och analyser från 2022 publicerades i en årsrapport våren 2023 samt muntligen vid årsstämman i maj 2023.

Recipientkontrollprogrammet genomförs i 3-årscykler. Det nuvarande programmet, som startade 2021, omfattar fler mätstationer - bland annat i Vombsjön - samt fler biologiska undersökningar, jämfört med tidigare. VA SYD, via Kävlingeåns vattenråd, har fortsatt ett antal extra provtagningar under 2023, vilka är en del av det reviderade programmet fram till och med 2023. Dessa provtagningar fokuserar på organiska ämnen, metaller etc. och skall användas som modell, för att man skall få reda på hur stort åtgärdsbehov det finns för att nå uppsatta miljömål.

Från och med 2021 så genomför vattenrådet inte längre ålgräsundersökningar. I och med medlemskapet i Öresunds vattenvårdsförbund (maj 2021) så kommer de undersökningar som tidigare genomförts av vattenrådet i stället att genomföras och upphandlas via Öresunds vattenvårdsförbund.

Årsrapporter, samt mer information om recipientkontrollen finns på: www.kävlingeån.se

Kävlingeåns vattenvårdsprogram

Under 1995 – 2012 samarbetade kommunerna i Kävlingeåns avrinningsområde kring vattenvårdande åtgärder inom ramen för Kävlingeåprojektet. I samband med bildandet av vattenrådet 2010 togs ett förslag fram på en fortsättning på Kävlingeåprojektet: "Vattenvårdsprogram Kävlingeån". Kävlingeåns vattenvårdsprogram grundar sig på ett samarbetsavtal mellan de sju kommuner som ställt sig positiva till ett fortsatt kommunalt samarbete kring vattenvården i Kävlingeåns avrinningsområde: Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, och Sjöbo.

Arbetet har sedan Vattenrådet bildades 2010 baserats på olika etapper som är synkroniserade med vattenförvaltningens 6-åriga cykler.

- Etapp 1: 2012 – 2015
- Etapp 2: 2016 – 2018
- Etapp 3: 2019 – 2021
- Etapp 2022 – 2024 (etappnumreringen har upphört. Istället anges årtalen).

Arbetet fortsätter nu inom ramen för ett nytt samarbetsavtal som sträcker sig från 2022–2027. Det nya samarbetsavtalet delas in i två etapper om vardera tre år 2022–2024 respektive 2025–2027.

Etapperna för vattenvårdsprogrammet har haft olika kvantitativa delmål för olika typer av åtgärder. Ambitionen för Vattenvårdsarbetet har varit att nå dessa målsättningar genom delfinansiering med externa medel för de åtgärder som genomförs. För att möta de förutsättningar som ges via externa medel och öka flexibiliteten i åtgärdsarbetet, har arbetet från och med etapp 3 inte varit styrt av kvantitativa målsättningar. Nedanstående målsättningar har fastställts inom det nya samarbetsavtalet:

Målsättningar

De övergripande målsättningarna för Vattenvårdsprogrammet under perioden 2022 - 2027 omfattar:

- God ekologisk och kemisk status i Kävlingeåns vattenförekomster;

- Minskande halter av övergödande och förorenande ämnen i områdets grundvatten, samt minskad uttransport av näringsämnen till Öresund;
- Ökad biologisk mångfald med anknytning till vatten i avrinningsområdet;
- Ökad areal av vattennära rekreatiomsområden;
- Hantering av frågor om översvämningsproblematik och flödesreglering.

För att uppfylla ovanstående mål har vattenrådet en "verktygslåda" av olika konkreta vattenvårdsåtgärder. Innehållet i verktygslådan kan sammanfattas med följande åtgärder:

Åtgärder för att minska halterna av näringsämnen och förorenande ämnen

- Våtmarker och sedimentationsdammar;
- Reglerad dränering;
- Behovsanpassade skyddszoner;
- Reningsfilter.

Åtgärder vid källan

- Informationsspridning/vattendialoger i syfte att minska transport av näringsämnen från markläckage och andra källor.

Åtgärder för att öka den biologiska mångfalden och restaurera vattenmiljöer

- Dammar och våtmarker;
- Etablering av trädridåer och annan vegetation;
- Restaurering av rätade och/eller kulverterade vattendrag;
- Faunavårdande åtgärder i vattendragen;
- Avfasning av dikeskanter och anläggning av tvåstegsdiken.

Åtgärder för flödesreglering och minskade översvämningsproblem

- Våtmarker och dammanläggningar;
- Reglerad dränering.

Åtgärder avseende rekreation i anslutning till vattenmiljöer

- Anläggning av gångstråk med mera i anslutning till vattenmiljöer.

Åtgärder för utveckling och förbättring av befintliga dammar, våtmarker och andra vattenanläggningar

- Ombyggnad av utloppsanordningar och kulvertar för ökad magasineringskapacitet;
- Anläggning av häckningsöar;
- Utplantering av undervattensvegetation;
- Bete av omgivande mark.

Vattenvårdsarbete under etapp 2022 – 2024

Arbetet som genomförts under 2023 har varit en direkt fortsättning på arbetet från 2022. Vissa delprojekt påbörjades ännu tidigare. Till stor del styrs arbetet av de externa medel som erhållits för vattenvårdsprogrammet. Huvuddelen utgörs av medel från LONA (Lokala naturvårdsprojekt med fokus på våtmarker). Målsättningen inom ramen för dessa medel är att arbeta med vattenvårdsåtgärder på bred front – däribland:

- Fosfordammar, dammar och våtmarker
- Restaurering av vattendrag

- Utredning och genomförande av temporära flödesdämpande åtgärder i ett mindre avrinningsområde
- Ombyggnad av dämme för flödesutjämning och förbättrade vandringsmöjligheter för fisk och annan fauna i strömmande vatten

Den externa finansiering som legat till grund för arbetet under 2023 består dels av ett större LONA projekt (2018–2024), ett mindre LONA-projekt gällande åtgärderna i Brösarp (Sjöbo) 2023, samt ett LONA-projekt för temporära flödesdämpande åtgärder. Se nedan under Bidragsansökningar.

Genomfört arbete under 2023

Under 2023 har två entreprenader skett för två våtmarksprojekt, ett projekt med temporära flödesdämpande åtgärder samt en faunapassage. Totalt är detta cirka 1,7 ha våtmarker, 0,5 ha översvämningsytor samt 40 m omlöp (faunapassage).

I några av de entreprenader som färdigställdes 2022 har efterarbete genomförts, exempelvis plantering och uppföljande funktionskontroller. Reparations- och underhållsåtgärder har genomförts för fyra befintliga anläggningar. Behovet av reparation och underhåll finns alltså och fler åtgärder kommer att genomföras under 2024. Inkomna intresseanmälningar har undersökts och bidrar jämte aktivt uppsökande arbete till kommande vattenvårdsåtgärder.

Under 2023 har också projekteringsarbete i olika stadier genomförts för ett tiotal olika vattenvårdsåtgärder, varav några kommer att tas vidare för anläggning, se nedan. Utredningen ”dämmande plank – en flödesdämpande åtgärd?”, ett LONA-projekt, har redovisats för beredningsgrupp och styrelse under hösten 2023.

Våtmarker i Sjöbo kommun, Brösarp 4:15 m.fl.

En 0,2 ha stor fosfordamm har anlagts, och en våtmark för biologisk mångfald har restaurerats och utökats i yta till 0,3 ha. Schaktarbetet färdigställdes hösten 2023 och slutbesiktning kommer att ske 2024. Fosfordammen renar vatten från en dräneringsledning som tidigare mynnat direkt i ett vattendrag som är biflöde till Vollsjöån (Björkaån). Våtmarken som restaurerats har tidigare endast tillfälligt varit vattenfylld. Restaureringen har gjorts med försiktig schaktning i kombination med dämning. Se foton i figur 4-5.

Figur 4. Våtmarken för biologisk mångfald på Brösarp 4:15 vid förbesiktning i december 2023. Foto: Tette Alström, Ekologigruppen.

Figur 5. Fosfordammen på Brösarp 4:15 vid förbesiktning i december 2023. Foto: Tette Alström, Ekologigruppen.

Våtmarker i Sjöbo kommun, Brösarp 3:7 m.fl.

På fastigheterna Brösarp 3:7 m.fl. i Sjöbo kommun, strax norr om lägena ovan, har en ny bäckfåra, en våtmark för näringsrening, samt två mindre grodddammar anlagts under hösten 2023. Mindre kvarstående arbeten samt slutbesiktning kommer att ske under 2024. Sammanlagt består åtgärderna av cirka 1,2 ha vattenyta. Entreprenaden har samordnats med åtgärderna på Brösarp 4:15 m.fl. Se foton i figur 6-8.

Figur 6. En ny bäckfåra har anlagts som löper parallellt med ett jordbruksdike och leder in vatten i en våtmark för näringsrening (se figur 4). Foto: Siri Wahlström, Ekologigruppen.

Figur 7. Våtmark för näringsrening på Brösarp 3:7. Foto: Siri Wahlström, Ekologigruppen.

Figur 8. En av de två mindre dammarna för biologisk mångfald, fokus groddjur. Dammarna ger också en renande effekt på passerande vatten. Foto: Siri Wahlström, Ekologigruppen.

Flödesdämpande plank i Lunds kommun, uppströms Veberöd

Uppströms Veberöd på fastigheterna Veberöd 5:5 m.fl. i Lunds kommun har plankdämmen anlagts som temporära flödesdämpande åtgärder. Entreprenad påbörjades under sommaren 2023 och blev klar under sen höst. Justeringar kommer behöva göras under 2024. Dessa plankdämmen anknyter till LONA-projektet med flödesdämpande åtgärder och den anläggning som uppfördes vid Vanstad 2022 (Sjöbo kommun). Uppströms Veberöd är syftet mycket konkret: den bäck som rinner genom Veberöds tätort orsakar problem med översvämning och tillrinningsområdet är tillräckligt litet för att fördröjande åtgärder ska kunna ha märkbar effekt på flödet. Uppströms Veberöd användes stående plank istället för liggande som användes vid Vanstad. Åtgärderna är att betrakta som innovationsprojekt och kommer behöva följas upp. Se foton i figur 9-10.

Figur 9. Plankdämme uppströms Veberöd. Foto: Tette Alström, Ekologigruppen.

Figur 10. Plankdämme uppströms Veberöd strax efter första höglödessituationen i november 2023. Foto: Tette Alström, Ekologigruppen.

Figur 11. Konstruktionsuppbyggnad för plankdämme uppströms Veberöd. Sående kärnfuru i kombination med HEA-balkar och överliggande skydd. Foto: Tette Alström, Ekologigruppen.

Faunapassage i Höörs kommun, Bråån vid Rolsberga kvarn

Vattenrådet har länge aktivt arbetat för att skapa fria vandringsvägar för alla fiskarter och bottenfauna i Bråån. Försommaren 2023 anlades ett så kallat omlöp vid Rolsberga kvarn, som ligger strax uppströms E22:an och nedströms naturreservatet Rövarekulan. Fastigheten heter Böstofta 19:3 och ligger i Höörs kommun. Omlöpet har en medellutning på 2 %, vilket krävs för att alla arter ska kunna passera. Omlöpet

slutbesiktigades sommaren 2023 och ett efterföljande kontrollprogram med vattenståndmätningar genomförs 2023-2025. Se foton i figur 12-13.

Under 2020 anlades ett så kallat omlöp vid Högseröds kvarn, en bit uppströms Rövarekulan. Detta arbete är en del i att förbättra Brååns ekologiska status och kan förhoppningsvis stärka de bestånd av den hotande arten tjockskalig målarmussla som finns i ån.

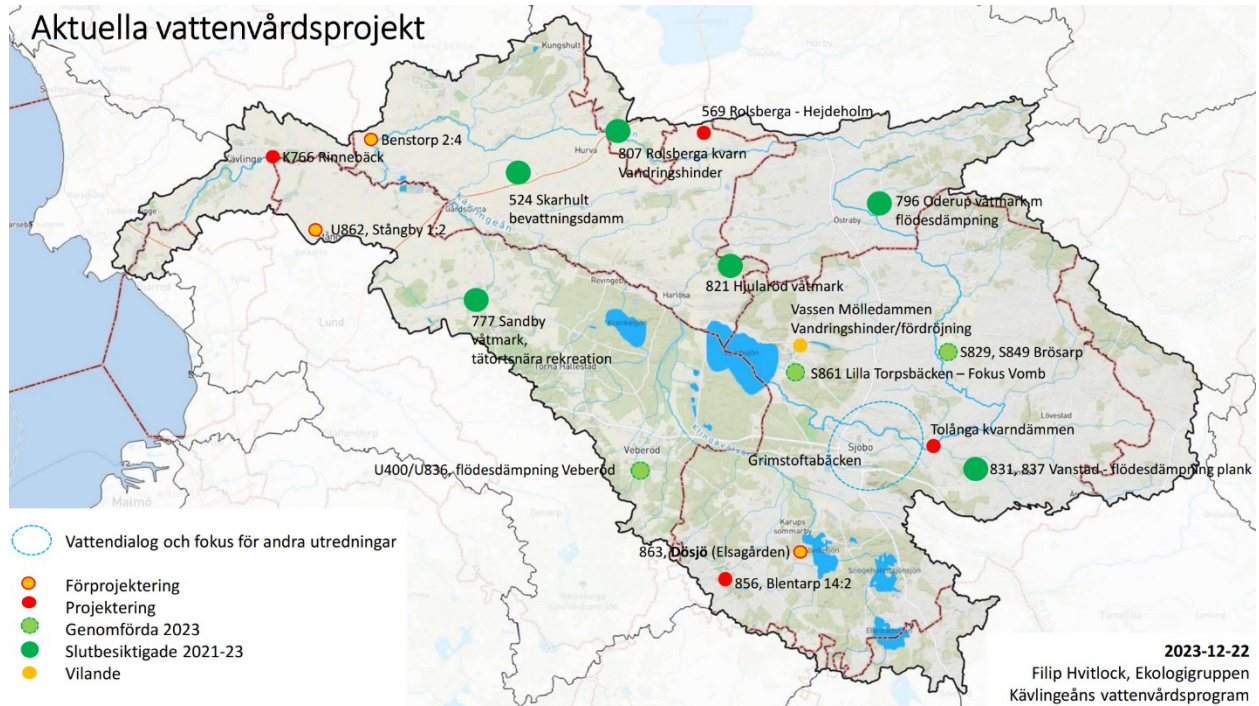
Figur 12. Faunapassagen vid Rolsberga kvarn – övre delen. Kvarndammen syns i bakgrunden. Strax nedströms inloppet finns en traktorövergång. Två mätbrunnar har installerats för att kunna övervaka vattennivåerna och därmed flödesfördelningen i damm och omlöp. Foto Filip Hvitlock, Ekologigruppen.

Figur 13. Faunapassagen vid Rolsberga kvarn – nedre delen. Sten och block har lagts ut för att bromsa flödes hastigheten vid högre flöden och föra att botten ska ha en divers struktur med hålrum och bakvatten. Foto Filip Hvitlock, Ekologigruppen.

Övrigt vattenvårdsarbete

Förutom de projekt som upphandlats och genomförts under 2023 har arbetet fortsatt med ett antal påbörjade och nya projekt. Av den översiktliga kartan i figur 14 nedan framgår läge och i vilket stadie de olika delprojekten befinner sig.

Figur 14. Översikt över pågående och nyligen slutförda vattenvårdsprojekt inom Vattenvårdsplan för Kävlingeån

Åtgärdsarbete vid sjön Vassen i Torpsbäcken (Vombsjöns tillrinningsområde) har under 2023 lagts som vilade tills vidare. Detta beror på att Länsstyrelsen ändrade kraven för dämmena vid Mölledammen och Vassen. De kulturhistoriska värdena för dämnet vid Mölledammen bedöms vara så pass höga att en avsänkning eller faunapassage inte är möjlig att anlägga på platsen. Detta gör i sin tur att chanserna att få tillstånd för uttag av bevattningsvatten från Vassen har ökat. De torrperioder som förekommit under 2018 och 2023 har också påmint om framtida situationer med vattenbrist för jordbruket. Markägaren vill därför vänta med vidare åtgärder för Vassen, tills möjligheterna till bevattningsuttag är helt utredda. Potentialen att åstadkomma ökad näringsrening i Vassen kvarstår dock.

Projekteringsarbete, markägardialog och avtalsarbete för att restaurera det övre kvarndämnet i Tolånga by i Sjöbo kommun har utförts under 2023. Tolångaån (Björkaån) löper genom byn och syftet med åtgärderna är att möjliggöra passage för samtliga arter. Förhoppningen är att kunna utföra entreprenad under 2024.

Ett fokusområde som arbetas med under 2023 är Grimstoftabäcken, som är ett biflöde till Björkaån i Sjöbo kommun. Grimstoftabäcken mynnar i Björkaåns nedre delar och har potential att stärka Björkaåns unika öringstam. Samtidigt förekommer mycket sandflykt i bäcken och vattenmängderna är små under torra somrar. Detta delprojekt har bestått av uppsökande verksamhet, förprojekttering, samt dialog med fiskevårdsområdet, berörda markägare och Sjöbo kommun. Kommunen arbetar med en fördjupad översiktsplan, i vilken de åtgärdsförslag som tagits fram integreras.

Fokus Vombsjön är ett projekt som Sydvatten och Kävlingeåns vattenråd driver tillsammans och som hanteras inom Kävlingeåns vattenvårdsprogram. Inom Fokus Vombsjön har en entreprenad för restaurering av ett större våtmarksområde vid Lilla torpsbäcken i Sjöbo kommun påbörjats under 2023. Entreprenaden fortsätter under 2024 och innefattar uppemot 7 ha utökad våtmarksyta samt fria vandringsvägar för fisk från Vombsjön. Huvudsyftet är att stärka Vombsjöns bestånd av gädda, men åtgärderna kommer också att ha positiva effekter för näringsrening.

I övrigt har fördjupad projektering skett vid ytterligare fem lägen under 2023. Nya åtgärdsförslag ses över löpande, nyttan bedöms och jämförs med andra kandiderande. Arbetet är i olika stadier men under 2024 kommer sannolikt flera av dessa projekt att kunna genomföras. Totalt rör det sig om ca tre till fyra ha.

Ett delprojekt som påbörjats under 2023 och sticker ut litegrann är undersökning av förutsättningarna att anlägga ett stort område med våtmarker strax väster om Sövdesjön i Sjöbo kommun. Totalt kan det finnas potential att åstadkomma uppemot 15-20 ha vattenyta i området med biologisk mångfald såväl som näringsrening och högre värden för rekreation som syften. Externa medel till en förstudie har sökts inför 2024.

Bidragsansökningar

Vattenrådet ansöker om olika typer av stöd framför allt från Länsstyrelsen: LOVA-bidrag till lokala vattenvårdssatsningar, LONA-bidrag till våtmarksanläggning, fiskevårdsbidrag med mera. I Tabell 1 nedan redovisas de bidrag som beviljats för mer omfattande projekt.

Tabell 1 Sammanställning av aktuell extern finansiering för Vattenvårdsarbetet

Projekt	Finansierings-form	Total budget (tkr)	Sökt belopp (tkr)	Beviljat belopp (tkr)	Slut-redovisning
Vattenvårdande åtgärder Kävlingeån	LONA	12 000	6 000	6 000	2024-03-31
Vattenvårdande åtgärder i Vanstadsbäcken – Vombsjöns tillrinningsområde	LONA	400	360	360	2023-06-30
Anläggning av del av våtmark Sandby 62:2	Miljöinvesteringsstöd	1 611	1 611	1 596	2025-01-01
Vattenvårdande åtgärder i Kävlingeåns avrinningsområde 2023-2026	LONA	1 328	7 614	1 195	2027-03-31
Nya lek- och uppväxtområden i Torpsbäckens nedre del i Kävlingeåns avrinningsområde	Länsstyrelsens fiskevårdsmedel	2 800	1 938	1 938	2023-12-10
Totalt		18 139	17 523	11 089	

Reparation och underhåll

Normalt sett är löpande skötsel av en damm eller våtmark markägarens ansvar och i vissa fall får markägaren skötselstöd för arbetet från Länsstyrelsen. I de avtal som tecknats mellan vattenrådet, kommuner och markägarna, regleras ofta skötsel av dammen eller våtmarken. Större reparationer och underhållsinsatser är kommunernas ansvar. Kommunerna har dock överlåtit ansvaret för genomförande av reparation och underhåll till vattenrådet, till exempel: reparationer av tekniska funktioner som brunnar, regleringar, inlopp och utlopp samt större rensningar av vegetation, som är nödvändiga för funktionen i dammarna och våtmarkerna.

Reparation och underhållsarbetet har ingått i vattenvårdsprogrammet från och med januari 2022. Anledningen till detta är att de enskilda kommunerna skall slippa behöva äska mer pengar separat för just reparation och underhåll. Under 2023 har vattenrådet fortsatt att ta emot anmälningar från markägare som önskar hjälp med reparation och underhåll, och reparations- och underhållsåtgärder har genomförts för fyra befintliga anläggningar. Behovet av reparation och underhåll finns alltså och fler åtgärder kommer att genomföras under 2024.

Administration, samarbetsavtal och ekonomi

Administration och projektledning

Administration, samordning och drivande av vattenrådets verksamhet har under 2023 skötts av vattenrådets kansli vid Tekniska förvaltningen, Lunds kommun. Arbetet görs inom ramen för 105 % av en heltidstjänst (fördelat 40 % på vattenförvaltning, 60 % på vattenvårdsprogrammet och 5 % på recipientkontrollen). Ekonomihanteringen har, som stadgarna föreskriver, hanterats genom Lunds kommuns ekonomiadministration.

I tjänsten som samordnare för vattenrådet ingår bl. a.

- Att driva vattenrådets hela verksamhet
- Ansvar för och hantering av vattenrådets ekonomi
- Ansvar för vattenrådets strategiska planering
- Framtagande av förslag på budget, arbetsplan, organisation, delegations- och arbetsordning
- Framtagande av årsredovisning inklusive verksamhetsberättelse, bokslut m. m.
- Diarieföring av inkomna handlingar
- Utåtriktad information om vattenrådets verksamhet
- Genomförande av konsultupphandlingar
- Informationsspridning via vattenrådets hemsida
- Framtagande av förslag på dagordning till möten samt skriva protokoll
- Framtagande av förslag på yttranden i samrådsärenden och remisser
- Löpande kontakter med konsult och myndigheter
- Kontakter med markägare, intresseorganisationer, entreprenörer, dikningsföretag och andra samarbetspartners
- Hantering av akuta ärenden inom reparation och underhåll
- Beredning av ärenden till beredningsgrupp och styrelse
- Bevakning av möjligheterna till extern projektfinansiering

Styrelse, revisorer, beredningsgrupp samt särskilda verksamheter

Vid årsstämman 2023-05-24 valdes en styrelse för Kävlingeåns vattenråd med följande sammansättning:

	<u>Ordinarie ledamot</u>	<u>Ersättare</u>
Eslövs kommun	Miroslav Han	Håkan Bjelkengren
Hörby kommun	Peter Johansson	Anders Malmgren
Höörs kommun	Magnus Haara	Jan-Åke Roslund
Kävlinge kommun	Anders Lindvall	Jimmy Runesson
Lomma kommun	Jerry Ahlström	Lennart Nilsson
Lunds kommun	Eleni Rezaii Liakou	Maria Roldin
Sjöbo kommun	Thomas Quist	Charlotte Ramel Andersson
Tomelilla kommun	Kenneth Strömbeck	Peter Boström
Areella näringar/markäg.	Håkan Lindquist	Per Persson
	Carl von Friesendorff	Hans Ramel
Dikningsföretagen	Josefine Wrage	Håkan Olsson
Företag/industrier	Hadil Karim	Eva Norrman
	Peter Ottosson	Vakant
Sydvatten	Johan Burström	Christian Alsterberg
VA SYD	Catharina Malmberg	Per Bengtsson
Ideella naturvården	Nils Englesson	Olle Lindeberg
Fiskevården	Anders Eklöv	Anders Persson

Till ordförande valdes: Thomas Quist

Till vice ordförande valdes: Eleni Rezaii Liakou

Till revisorer valdes: Revisionsbyrå Ernst & Young AB

Till valberedningen valdes:

Cecilia Olsson Carlsson, Sjöbo kommun, tillika sammankallande;

Christer Wallin, Lunds kommun samt

Stefan Frank, LRF, till ledamöter i valberedningen.

Vid det konstituerande styrelsemötet efter årsstämman 2023-05-24 valdes följande personer:

Sekreterare och kassaförvaltare:

Styrelsen utsåg Karl Asp till kassaförvaltare och Cecilia Holmström till sekreterare med Karl Asp som ersättare. På styrelsemötet 2023-09-28 utsågs sedan Therese Parodi som sekreterare och kassaförvaltare.

Firmatecknare:

Styrelsen utsåg ordförande Thomas Quist, med ersättare Eleni Rezaii Liakou och kassaförvaltare Karl Asp som ersättare, var för sig till firmatecknare. På styrelsemötet 2023-09-28 utsågs sedan Therese Parodi som firmatecknare.

Adjungerade till styrelsen:

	<u>Ordinarie ledamot</u>	<u>Ersättare</u>
Länsstyrelsen	Pardis Pirzadeh	Anna Ejserholm
Lunds kommun	Anna Helgeson	Vakant
Eslövs kommun	Annika Söderman	Vakant
Sjöbo kommun	Eva Nielsen Osterman	Frida Johansson
Sekreterare	Karl Asp, sedan Therese Parodi	Vakant

Upphandlade konsulter adjungeras vid behov.

Beredningsgrupp:

	<u>Ordinarie ledamot</u>	<u>Ersättare</u>
Eslövs kommun	Annika Söderman	Vakant
Hörby kommun	Mikael Ulvholt	Vakant
Höörs kommun	Åsa Abrahamsson	Vakant
Kävlinge kommun	Patrik Lund	Johanna Kaaman
Lomma kommun	Maja Holmgren	Helena Björn
Lunds kommun	Anna Helgeson	Vakant
Sjöbo kommun	Eva Nielsen Osterman	Frida Johansson

Tomelilla	Therese Parodi	Vakant
Nordic Sugar AB	Hadil Karim	Eva Norrman
Fortifikationsverket	Per Johansson	Vakant
Sydvatten	Magdalena Lindberg Eklund	Markus Holm
VA SYD	Susanne Johansson	Thomas Persson
Kraftringen	Marie Caesar Björk	Vakant

Adjungerade till beredningsgruppen:

	<u>Ordinarie ledamot</u>	<u>Ersättare</u>
Sekreterare	Karl Asp, sedan Therese Parodi	

Upphandlade konsulter adjungeras vid behov.

Av styrelsen har styrgrupp samt arbetsgrupp för den särskilda verksamheten Fokus Vombsjön utsetts enligt följande:

Styrgrupp Fokus Vombsjön:

Sjöbo kommun	Thomas Quist, ordförande
Eslövs kommun	Miroslav Han
Lunds kommun	Eleni Rezaii Liakou
Lunds universitet	Karin Rengefors
Sydvatten AB	Johan Burström
Sydvatten AB	Christian Alsterberg
VA SYD	Per Bengtsson
LRF	Håkan Lindquist
Övedskloster	Lars Bäcksted
Ideella fiskevården	Anders Eklöv

Upphandlade konsulter adjungeras vid behov.

Arbetsgrupp Fokus Vombsjön

	<u>Ordinarie ledamot</u>	<u>Ersättare</u>
Sydvatten AB	Christian Magyar Alsterberg	
Projektledare, KVR	Therese Parodi, utsågs på styrelsemötet 2023-09-28	
Eslövs kommun	Annika Söderman	
Lunds kommun	Anna Helgesson	
Sjöbo kommun	Anders Lindén	
LRF	Håkan Lindquist	
Övedskloster	Lars Bäcksted	
Yrkesfisket	Leif Nilsson	
Sportfiskarna Region Syd	Anders Karlsson	

Adjungerade till arbetsgrupp Fokus Vombsjön:

Länsstyrelsen	Alice Nicole	Vibeke Lirås
---------------	--------------	--------------

Beredningsgruppen för Kävlingeåns vattenråd höll under år 2023 fyra protokollförda sammanträden (18/1, 8/3, 6/9 samt 15/11).

Styrelsen för Kävlingeåns vattenråd höll under år 2023 fem protokollförda sammanträden (16/2, 20/4, 24/5, 28/9 samt 7/12). Ordinarie årsstämma ägde rum 24/5.

Arbetsgruppen för Fokus Vombsjön höll 4 möten (22/2, 5/5, 13/9, 21/11) under år 2023.

Styrgrupp Fokus Vombsjön höll 5 protokollförda sammanträden (13/3, 5/6, 18/9, 21/11) under år 2023.

Styrelsen för Kävlingeåns vattenråd avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Förvaltningsberättelse för Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Kävlingeåns vattenråd är en ideell förening med en frivillig sammanslutning av kommuner, representanter för de areella näringarna, vattenavledningsföretag, VA-organisationer, dricksvattenproducenter och övriga, som är beroende av, eller engagerade i, vård och nyttjande av vattenförekomsterna inom Kävlingeåns avrinningsområde.

Kävlingeåns vattenråd inledde formellt sin verksamhet 2010-01-01. Vattenrådet har sedan 2014 tre verksamhetsområden; vattenförvaltning, recipientkontroll och vattenvårdande åtgärder genom *Vattenvårdsprogram Kävlingeån*.

Personal på vattenrådets kansli är anställda av Tekniska förvaltningen, Lunds kommun. Vattenrådet köper samordningstjänsten av Lunds kommun. Projektering av vattenvårdsåtgärder och provtagning i vattendrag, våtmarker och sjöar köps in av konsulter. Vattenrådet är en ideell förening med åtta medlemmiskommuner samt representater för areella näringar/markägare, dikningsföretag, företag/industrier, Sydvatten, VA-syd, den ideella naturvården samt fiskevården.

Främjande av ändamålet

Kävlingeåns vattenråd utgör en frivillig sammanslutning av kommuner, representanter för de areella näringar, vattenavledningsföretag och övriga, vilka är beroende av, eller engagerade i, vård och nyttjande av vattenförekomsterna inom verksamhetsområdet. Vattenrådets ändamål är att inom sitt verksamhetsområde:

- skapa ett helhetsperspektiv på vattenresurserna,
- utgöra ett forum för samverkan för alla aktörer som berörs av vattenfrågor,
- verka för att värna och förbättra vattenmiljöernas kvalitet,
- övervaka vården och utnyttjandet av Kävlingeån med hänsyn till kommunernas, industrins, jord- och skogsbrukets, fiskets, naturvårdens och det rörliga friluftslivets intressen,
- initiera erforderliga planerings- och åtgärdsinsatser för ån och vid behov administrera sådan verksamhet samt
- vara kontakt- och rådgivande organ angående kontroll, vård och utnyttjande av vattenmiljön

Vattenrådet arbetar med vattenförvaltning bl. a. genom att sätta fokus på vattenfrågorna, informera om vattendirektivet, svara på remisser och söka extern finansiering till olika projekt. Arbetet med vattenförvaltningen finansieras av kommunerna via medlemsavgifter till vattenrådet tillsammans med ett årligt bidrag från Vattenmyndigheten. Under 2018 startade vattenrådet, tillsammans med Sydvatten Fokus Vombsjön, där vattenrådet samlar aktörer i området kring sjön för att tillsammans arbeta för en

bättre vattenkvalitet. Recipientkontrollen har bedrivits enligt plan. Att svara på remisser och samråd med anknytning till vatten är en viktig aktivitet inom arbetet med vattenförvaltning.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Intäkter	8 610	9 389	9 503	8 108	4 440
Årets resultat	107	23	- 199	- 23	- 42
Eget kapital	277	170	147	346	369

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Intäkter			
Övriga rörelseintäkter	2	8 610 371	9 388 979
Summa intäkter		8 610 371	9 388 979
 Föreningens kostnader			
Övriga externa kostnader	3, 4	-8 503 839	- 9 365 930
Summa föreningens kostnader		-8 503 839	- 9 365 930
 Rörelseresultat		106 532	23 049
 Årets resultat		106 532	23 049

Balansräkning

Not

2023-12-31

2022-12-31

TILLGÅNGAR

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Övriga fordringar

10 741 806

10 000 603

Summa kortfristiga fordringar

10 741 806

10 000 603

SUMMA TILLGÅNGAR

10 741 806

10 000 603

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Eget kapital vid räkenskapsårets början

170 488

147 439

Årets resultat

106 532

23 049

Eget kapital vid räkenskapsårets slut

277 020

170 488

Kortfristiga skulder

Övriga skulder

5

10 464 787

9 830 116

Summa kortfristiga skulder

10 464 787

9 830 116

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

10 741 806

10 000 603

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen BFAR 2016:10, Årsredovisning i mindre aktiebolag (K2).

Fordringar, skulder och avsättningar

Fordringar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar, skulder samt avsättningar har värderats till anskaffningsvärden om annat ej anges.

Not 2 Övriga rörelseintäkter

	2023	2022
Ordinarie vattenförvaltning	415 700	477 555
Recipientkontrollavgifter	316 400	338 500
Kävlingeåns vattenvårdsprogram	7 878 271	8 572 924
	8 610 371	9 388 979

Not 3 Övriga externa kostnader

	2023	2022
Ordinarie vattenförvaltning	291 227	454 425
Recipientkontroll	334 341	338 582
Projektkostnader	7 878 271	8 572 924
	8 503 839	9 365 930

Not 4 Projektkostnader

	2023	2022
<i>Kävlingeåns vattenvårdsprogram</i>		
Direkta kostnader	5 328 419	5 723 702
Konsultkostnader	2 549 852	2 849 222
	7 878 271	8 572 924
 <i>Reparation & underhåll</i>		
Direkta kostnader	0	0
Konsultkostnader	0	0
	0	0
 Summa	7 878 271	8 572 924

Not 5 Övriga skulder

	2023	2022
VattenAtlas	2 252	2 252
Statliga bidrag	6 593 250	6 255 000
Kommunernas anslag	3 869 285	3 572 864
	10 464 787	9 830 116

Godkännande vid styrelsemöte 2024-04-18

Thomas Quist
Ordförande, Sjöbo kommun

Eleni Rezaii Liakou
Lunds kommun

Miroslav Han
Eslövs kommun

Peter Johansson
Hörby kommun

Magnus Haara
Höörs kommun

Anders Lindvall
Kävlinge kommun

Jerry Ahlström
Lomma kommun

Kenneth Strömbeck
Tomelilla kommun

Håkan Lindquist
Areella näringar/markägare

Carl von Friesendorff
Areella näringar/markägare

Josefine Wrage
Dikningsföretagen

Hadil Karim
Företag/Industrier

Peter Ottosson
Företag/Industrier

Johan Burström
Sydvatten

Catharina Malmberg
VA SYD

Nils Englesson
Ideella naturvården

Anders Eklöv
Fiskevården

Vår revisionsberättelse har avgetts det datum som framgår av vår underskrift.
Ernst & Young AB